

**การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไรขิงพัฒนา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2
CREATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
IN RAI KHING PHATTHANA GROUP
UNDER NAKORNPHATOM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

สรिता สุทธิศักดิ์ศรี

Sarita Sutthisaksri

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: 6433100124@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา และเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไรขิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนไรขิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไรขิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและ 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไรขิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการประเมินด้านการเรียนรู้แบบทีมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีการประเมินด้านการคิดสร้างสรรค์และด้านการเรียนรู้แบบทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ABSTRACT

The purposes of this study were: to study and compare the creative leadership of the school administrators in Rai Khing Phatthana Group under under Nakhonprathom Primary Educational service area office 2, classified by educational background and working experience.

This was a survey research. Sampling of this research was 181 teachers in schools of Rai Khing Phatthana Group under Nakhonprathom Primary Educational Service Area Office 2. The instrument to

collect data of research was a 5 point-rating scale questionnaire, be valuable the confidence equals to 0.96, The statistics use in the research were frequency mean, Standard Deviation, and t-test.

The research results were revealed that: (1) creative leadership of school administrators in Rai Khing Phatthana Group under Nakhonprathom Primary Educational Service Area Office 2, overall was at high level; and (2) comparison of the creative leadership of school administrators in Rai Khing Phatthana Group under Nakhonprathom Primary Educational Service Area Office 2, classified by educational background and working experience. overall was not different. When considering each aspect, teachers with different educational background had different assessment of the team learning with level statistical significance at .05 and teachers with different working experience had different assessment of the creative and team learning with level statistical significance at .05.

Keywords: The Creative Leadership, School Administrators, Nakornphathom Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

แผนการพัฒนาประเทศไทยตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนได้ปฏิบัติตาม ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561: 7) ซึ่งจะเห็นว่าหนึ่งในยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลให้ความสำคัญคือการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สถานศึกษาถือเป็นสถานที่หลักในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ตามกระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 3) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายขององค์กร มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีบทบาทในการจัดการและพฤติกรรมขององค์กร ตลอดจนต้องมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเป็นอย่างดี ต้องรู้ถึงเทคนิคในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำองค์กรให้ไปสู่ จุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ทางการจัดการศึกษาในยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีแนวทางการพัฒนาโดยส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และสร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ได้กล่าวถึงการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีแนวพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการเรียนรู้แบบคิดวิเคราะห์ ทักษะ กระบวนการ การนำหลักการไปประยุกต์ใช้ และขยายสู่การสร้างความรู้เชิงวิจัยและเพื่อพัฒนาตนเองและสร้างประโยชน์ต่อสังคม ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเร่งปรับตัวให้ทันกระแสโลกมี

การวางแผนเตรียมความพร้อมรองรับการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการวิธีใหม่ ๆ มีความสามารถในการนำองค์กรใช้เทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษาสู่ความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงได้ (เรียงยศ แวดล้อม, 2556) ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ และนำไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership) เป็นการตอบสนองเชิงจินตนาการต่อสิ่งต่าง ๆ โดยการนำและประสานงานกับบุคคลอื่นด้วยแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ อย่างท้าทาย อีกทั้งยังเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อก่อให้เกิดการริเริ่มสิ่งใหม่ และสนับสนุนให้ผู้อื่นได้มีความคิดสร้างสรรค์ (กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์, 2556: 39) ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาองค์กรให้ก้าวไปสู่ทิศทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญชยา ครวร่าพิง, เบญจพร ชนงกุล และสุภาพ เต็มรัตน์ (2564: 18) ที่ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สรุปได้ว่าทุกด้านควรมีการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน เนื่องจากมีความสำคัญและเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้บริหาร ดังนั้นเพื่อเป้าหมายของสถานศึกษาที่จะพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและเป็นนวัตกรรมแล้วนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันไม่เพียงแต่มีหน้าที่ในการมอบหมายภาระงานแก่ครูผู้สอนเท่านั้น แต่ยังต้องเป็นผู้ผลักดัน สนับสนุน และสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้ครูผู้สอนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ซึ่งคือการถ่ายทอดความรู้และพัฒนานักเรียนต่อไป

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องแนวทางการพัฒนาครูตามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา โดยมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงเป็นแนวทางในการพัฒนาครูตามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพนักเรียนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบจากหลักการและแนวคิดของนักวิชาการต่าง ๆ ได้แก่ Ash and Persall (2007), Ubben, Hughes and Norris (2010), Delich (2010), จุฑาธิปต์ ทัพไทย (2560), พลธาวิณ วัชรธรรรงค์ (2565), สุรศักดิ์ บั๊กการะโล (2561), วินา สุทธิโพธิ์ (2561) และมนูญชยา ครวร่าพิง (2564) สรุปได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (Vision) ด้านการคิดสร้างสรรค์ (Creative) ด้านการเรียนรู้แบบทีม (Team Learning) และด้านการมีความยืดหยุ่น (Flexibility)

ขอบเขตด้านประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 11 โรงเรียน ปีการศึกษา 2565 รวมทั้งหมด 340 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 11 โรงเรียน ปีการศึกษา 2565 รวมทั้งหมด 181 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

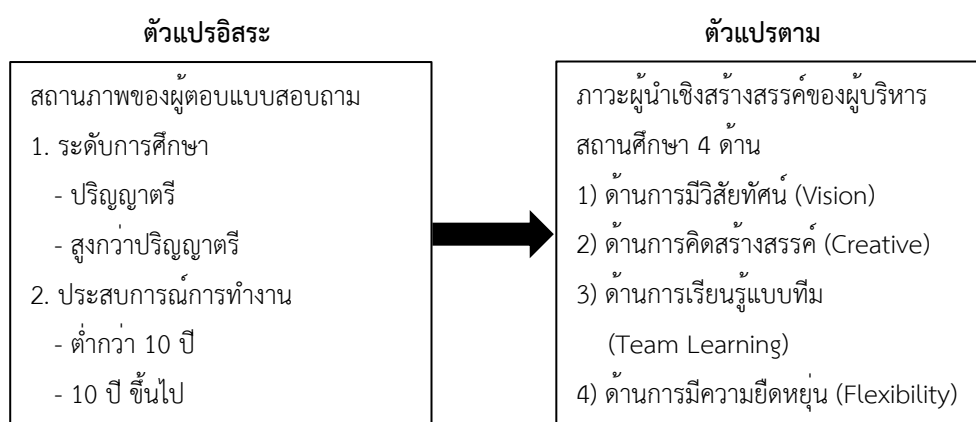
ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และได้สังเคราะห์แนวคิดที่สอดคล้องเพื่อนำมาจัดทำกรอบแนวคิด ดังภาพ

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 11 โรงเรียน ปีการศึกษา 2565 รวมทั้งหมด 181 คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน รายละเอียดดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 181)

รายการ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
1.1 ปริญญาตรี	123	67.96
1.2 สูงกว่าปริญญาตรี	58	32.04
รวม	181	100
2. ประสบการณ์การทำงาน		
2.1 ต่ำกว่า 10 ปี	116	64.09
2.2 10 ปีขึ้นไป	65	35.91
รวม	181	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจบการศึกษาระดับปริญญาตรี 123 คน คิดเป็นร้อยละ 67.96 และจบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 32.04 เมื่อพิจารณาประสบการณ์การทำงาน พบว่ามีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 64.09 และมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไปจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 35.91

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน

(n = 181)

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการประเมิน		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.27	0.71	มาก
2	ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.22	0.72	มาก
3	ด้านการเรียนรู้แบบทีม	4.24	0.72	มาก
4	ด้านการมีความยืดหยุ่น	4.13	0.71	มาก
	รวม	4.21	0.71	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน รายละเอียดดังตารางที่ 3 - 4

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=181)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.30	0.38	4.20	0.33	1.80	.08
ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.23	0.30	4.19	0.32	0.65	.52
ด้านการเรียนรู้แบบทีม	4.29	0.45	4.14	0.43	2.24*	.03
ด้านการมีความยืดหยุ่น	4.12	0.26	4.16	0.29	0.91	.37
รวม	4.23	0.35	4.17	0.34	1.51	.13

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยรวมไม่

แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้แบบทีม สำหรับด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนไร่ชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

(n = 181)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน				t	Sig.
	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.28	0.37	4.24	0.36	0.65	.52
ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.26	0.32	4.14	0.26	2.50*	.01
ด้านการเรียนรู้แบบทีม	4.30	0.43	4.13	0.46	2.44*	.02
ด้านการมีความยืดหยุ่น	4.13	0.27	4.14	0.26	0.18	.43
รวม	4.24	0.35	4.16	0.34	1.99	.48

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนไร่ชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยรวมไม่มีแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการคิดสร้างสรรค์ และด้านการเรียนรู้แบบทีม สำหรับด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษาวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนไร่ชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามจบการศึกษาระดับปริญญาตรี 123 คน คิดเป็นร้อยละ 67.96 และจบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 32.04 เมื่อพิจารณาประสบการณ์ทำงาน พบว่า มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 64.09 และมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 35.91

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มไร่ชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนไร่ชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปรากฏผลดังนี้

3.1 ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนไร่ชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้แบบทีม สำหรับด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน

3.2 พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนไร่ชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยรวมไม่มี

แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ด้านการคิดสร้างสรรค์และด้านการเรียนรู้แบบทีม สำหรับด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีเป้าหมายในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้นำทางวิชาการที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ที่เน้น Active Learning การวัดและประเมินผล การพัฒนาระบบนิเทศภายในและการใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โดยเน้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระตุนใจและสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูในโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้หลักการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาตนเองให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ให้ความสำคัญกับการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ส่งผลให้มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและนำไปสู่ปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาตามนโยบายต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงเน้นกระบวนการทำงานร่วมกันในทุก ๆ ขั้นตอน มีการประชุมบุคลากรเพื่อวางแผน กำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีการสนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรได้ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่ โดยมีผู้บริหารคอยนิเทศติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามทิศทางที่ตั้งไว้ และมีการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งผสมผสานความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน พร้อมกับสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์และสังเคราะห์บริบทของสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป้าหมายหรือภาพในอนาคตของสถานศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ให้ความสำคัญกับการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เนื่องจากเป็นรากฐานของการวางแผนทิศทางการดำเนินงานให้ตอบโจทย์กับสภาพปัญหาและนำมาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วินา สุทธิโพธิ์ และจักรกฤษณ์ โปตาพล (2561: บทคัดย่อ) และ จิตติภูมิ เทพคำ (2564: บทคัดย่อ)

1.2 ด้านการเรียนรู้แบบทีม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมบุคลากร เพื่อวางแผน กำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน และ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตามการดำเนินงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ทราบดีว่าการบริหารองค์กรให้ประสบผลสำเร็จเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายงานแต่ละฝ่าย นั่นคือต้องอาศัยความร่วมมือของทุก ๆ ฝ่าย โดยมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรอย่างชัดเจน เพื่อให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน มีการประสานงานระหว่างฝ่ายงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอยู่ตลอดเวลา รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่ในการนิเทศติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตาม

เป้าหมายที่วางไว้อยู่เสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัยริน สมาแอ (2562: บทคัดย่อ) อธิติสุตา แก้วหาญ และทงศักดิ์ คุ่มไชนะ (2564: บทคัดย่อ)

1.3 ด้านการคิดสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ได้กำหนดเป้าประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่ม และสร้างสรรค์นวัตกรรม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จึงมีการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ทักษะ การคิดแก้ปัญหา รวมถึงการให้ผู้เรียนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ตีดวงพันธ์ (2565: 184) นงเยาว์ สิงทองกุล และอำนาจ มีราคา (2564: บทคัดย่อ)

1.4 ด้านการมีความยืดหยุ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการเตรียมพร้อมในทุก ๆ ด้าน เปิดรับฟังความคิดเห็นหรือข้อมูลใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ เสาวนีย์ สมบูรณ์ศิริรัตน์ (2562: 90-91) พลธาวิน วัชรพรธำรงค์, ศศิรินทร์ ศิริธาดากุลพัฒน์ และกนกวรรณ ทองขาวกรู (2565: บทคัดย่อ)

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนโรงเรียนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปรากฏผลดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ได้แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ และวิสัยทัศน์ในการบริหารงานที่ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดเป้าหมายและวางแผนการดำเนินงาน การประสานงานระหว่างฝ่ายงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์ การสร้างหรือนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ การปรับตัวเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้คล่องตัวและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อัยริยา สมาแอ (2562: บทคัดย่อ) สุภาวรรณ ศรีคุ้ม และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2563: บทคัดย่อ)

2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะครูที่แม้จะมีประสบการณ์ต่างกันแต่มีความคิดเห็นตรงกันว่า ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก สามารถแสดงออกถึงความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยเน้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งตรงกับเป้าหมายในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ละมุล รอดขวัญ, จิราพร ศรีอินทร์, อุษา งามมีศรี และมังกรแก้ว ดรุณศิลป์ (2565: บทคัดย่อ) และศิริวรรณ คำภูเงิน (2561: 69)

ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงพฤติกรรมความเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง และการขับเคลื่อนนโยบายหรือทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ
2. ด้านการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการให้ความรู้ ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ
3. ด้านการเรียนรู้แบบทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรหรือชุมชนทั้งภายในและภายนอก ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงานร่วมกัน
4. ด้านการมีความยืดหยุ่น ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงออกถึงความพร้อมที่จะสร้างและรับสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทและสังกัดอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
3. ควรมีการศึกษากระบวนการใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์. (2556). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์: สิ่งที่ต้องค่าสำหรับทุกคนในอนาคต*. คลังนาวิทยา.
- จิตติภูมิ เทพคำ. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- จินตนา ดิดวงพันธ์. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จุฑาธิปต์ ทัทไทย. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสน(สลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตติสุดา แก้วหาญ, และทงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ. *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย*. Journal of Modern Learning Development. 6(4), 164-175.
- นงเยาว์ สิงห์ทองกุล, และอำนาจ มีราคา. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1*. วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์. 6(1), 146-158.

- พลธาวิณ วัชรพรธำรงค์, ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์, และกนกวรรณ ทองขาวกรุง. (2565). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3*. ครุศาสตร์สาร. 16(1), 188-200.
- มนัญญา ควรวร่าพิง, เบญจพร ชนะกุล, และสุภาพ เต็มรัตน์. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่*. วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์. 6(3), 17-32.
- ละมุล รอดขวัญ, จิราพร ศรีอินทร์, อุษา งามมีศรี, และมังกรแก้ว ตรุณศิลป์. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ภาคใต้ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7*. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย. 4(2), 151-162.
- วินา สุทธิโพธิ์ และจักรกฤษณ์ โปตาพล. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2*. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 7(2), 99-114.
- ศิริวรรณ คำภูเงิน. (2561). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายการศึกษา ตำบลเวียง สันทรายงาน อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. สำนักงาน.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580*.
- สุภาวรรณ ศรีคุ้ม, และภาวิดา ธาราศรีสุท. (2563, 9-10 กรกฎาคม). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 50 สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร*. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 12 ศาสตร์พระราชา และการวิจัยเพื่อสร้าง ดุลยภาพชีวิตในยุค Disruptive Technology, กรุงเทพฯ, ประเทศไทย.
- สุรศักดิ์ ปักการะไธ, สุรีย์มาศ สุขกสิ, และอัมพวัน ประเสริฐภักดิ์. (2561). *การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17*. วารสารวิจัยรำไพพรรณี. 12(10), 118-124.
- เสาวนีย์ สมบูรณ์ศิริรัตน์. (2562). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อัยริน สมาแอ. (2562). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Ash and Persall, (2007). *The principal as Chief Learning Officer: The New Work of Formative Leadership*. Birmingham: Stanford University Birmingham.
- Delich and Broneyn. (2010). *The Impact of Mercosur's Sanitary and Phytosanitary Regime on its member's Institutional Dynamics*. Journal of CMA Management, 76(2), 3-3.
- Gerald C. Ubben, Larry W. Hughes, Cynthia J. Norris. (2010). *The Principal: Creative Leadership for Excellence in Schools*. Pearson/A and B.